

De (u)hyggelige brændeovne

Af redaktør Joan Grønning

De fleste danskere fyrer med brænde, fordi de synes, det hygger eller sparer dem for penge. Et flertal vil også gerne fyre miljørigtigt, men ved ikke altid, hvad det indebærer – og et mindretal er ligeglade med foreningen.

Det fremgår af en ny undersøgelse fra Danmarks Miljøundersøgelser ved Aarhus Universitet.

Glem alt om miljøhensyn og klimakampagner

Dét, der ifølge DMU-undersøgelsen tæller for danskerne, når de vælger en brændeovn frem for andre varmekilder, er først og fremmest hygge og økonomi. For andre gælder det om at få en mere behagelig form for varme eller slet og ret at få varme nok. Kun 5% siger, at de har en brændeovn af hensyn til CO₂-balancen og dermed klimaet. (se boks side 9)

Ifølge forsker Lars Kjerulf Petersen har flere af deltagerne i undersøgelsen måske nok skelet til økonomien, men at det i sidste ende var det

æstetisk-sanselige, der gjorde udslaget. Som en af de interviewede udtrykte det:

”Et hjem er ikke et rigtigt hjem uden en brændeovn.”

Hver 3. nabo føler sig generet

Forskerne har også spurgt, i hvilken grad danskerne føler sig generet af røg og/eller lugt fra brændeovne. Knap halvdelen af såvel brugere som ikke-brugere føler sig i en eller anden grad – fra lidt til voldsomt – generet af brænderøg.

Når det drejer sig om at være mere end blot lidt generet, deles synspunkterne dog i to grupper. Kun 6% af brugerne føler sig ”generet”, ”meget generet” eller ”voldsomt generet”, mens det tilsvarende andel hos deres naboer uden brændefyring er 33%.

Hver 5. bruger dårligt brændsel

Undersøgelsen har også kigget på, hvilken type brændsel ejere af brændeovne bruger.

Langt de fleste fyrer med rent og tørt træ, men 21% indrømmer, at ”det hænder”, at de fyrer med andet træ som fx paller, nedrivningstømmer, møbler mv.

Samtidig er det typisk, at næsten alle ifølge DMU kan fortælle historier om andre, der fyrer med alt muligt skidt. Forskerne citerer én, som fortæller følgende om sin nabo:

”Jeg arbejdede på et tidspunkt for én, som fyrede med bildæk. Han skar bildækkene i stykker, og så fyrede han med dem. Han havde nær slået naboen ihjel – han havde nemlig dårlige lunger.”

Mulighed for at klage over nabofyring

Ifølge Lars Kjerulf Petersen ser en meget stor del af befolkningen ud til at lytte til råd og kampagner. Han peger også på, at kommunerne har hjemmel til fx at forbyde folk at bruge visse typer brændsel, som fx paller, mælkekartoner mv.

Alligevel viser undersøgelsen, at kun få af dem, der føler sig generet, reelt klager til naboen eller kommunen.

Undersøgelsen viser til sidst også, at der er et flertal (62%) for regulering af området. Filtre på skorstenen er især populært blandt naboerne uden brændefyring, mens indgreb over for dårlig fyringspraksis vinder tilslutning fra en tredjedel i begge grupper.

Har din nabo en pejs eller brændeovn, som han eller hun elsker, og du hader? – Så vis vedkommende artiklen side 13-15 om skorstensløse pejse og brændeovne.

Kilder:

Brændefyring i hjemmet. Faglig rapport fra DMU nr. 668. <http://www2.dmu.dk/Pub/FR668.pdf>

Fyring med brænde forurener luften - <http://www.dmu.dk/foralle/Luft/Braendefyring/>

4 'typer' brændeovns ejere

På basis af undersøgelsen har forskerne bag den opdelt brændeovnsbrugerne i fire typer:

1. De æstetisk-sanselige:

- Kropsligt velvære
- Idealer om det gode hjem
- Oprindelig varmekilde

2. Pragmatikerne:

- Økonomisk
- Bedste tilgængelige varmekilde

3. Dem der selv vil bestemme:

- Uafhængighed af anden varmforsyning
- Indrette sig efter egne præferencer

4. Miljøidealisterne:

- CO2-balance

LÆS MERE

Hos Bolivus – boligernes videncenter – kan du og brændeovns ejere i dit nærområde læse mere om

- Fakta: Love og regler om skorstene
- Røg fra brændeovne er farlig
- Lave skorstene kan gøre din nabo syg
- Få bedre styr på din brændeovn
- Fakta: Fyring i og vedligeholdelse af brændeovne og pejse

Kilde: Bolivus.dk